

ZASAZENÍ MECHANISOVANÉ DIVISE DO PRŮLOMU V ÚTOČNÉM BOJI ARMÁDNÍHO SBORU

Plk. pěch. Ján Lipový

Při budování naší armády čerpáme z bohatých zkušeností Sovětské armády, získaných v občanské a Veliké vlastenecké válce. Studující operace Sovětské armády ve Veliké vlastenecké válce, vidíme, že se útočné operace vyznačovaly rozhodným rázem boje, hromadným použitím vojsk a bojové techniky, velikou hloubkou a rychlým spádem útoku.

V uvedených operacích zvláštního významu nabyla mechanisovaná vojska, která se vyznačují velkou údernou silou, manévrovací schopností, vysokou taktickou a operační pohyblivostí, rychlostí a palebnou mohutností.

Zásluhou naší dělnické třídy, která dodává naší armádě výtečnou bojovou techniku, a na základě bohatých zkušeností Sovětské armády byla zařazena do bojového složení armádního sboru (AS) mechanisovaná divise (MD). Tímto zařazením se velmi zvýšila úderná síla AS, byl zabezpečen rychlý spád útoku v útočném boji, v protiútku i protiúderu v obraně a AS se stal schopný dosáhnout ještě rozhodnějších cílů.

MD je novou vyšší jednotkou, která má ve svém bojovém složení všechny hlavní druhy vojsk, má vlastní tyl a může řešit všechny úkoly v útočném i obranném boji. Vzhledem na důležitost této nové vyšší jednotky a na úlohu, kterou má v soudobém boji i operaci, je třeba, aby si všichni důstojníci i generálové čs. armády dokonale osvojili znalosti vedení MD v soudobém boji. Za tím účelem objasním:

- úlohu a místo MD v útočném boji AS,
- úkoly MD v útočném boji a
- zasazení MD do průlomu.

1. Úloha a místo MD v útočném boji AS

V soudobých útočných operacích AS prvního sledu armády přináležejí nejdůležitější úkol — prolomit celou taktickou hloubku obrany nepřítele během prvního dne operace. To znamená, že AS prvního sledu musí překonat za jeden den nejsilnější vybudovanou obranu nepřítele do hloubky 12 až 18 km, k čemuž je třeba, aby vyvinul vysoké tempo útoku. Zabezpečení úspěchu armádní útočné operace bude zpravidla záviset na prolomení taktické hloubky obrany sbory I. sledu v tomto vysokém tempu.

Nejvíce sil i prostředků v taktické hloubce obrany bude mít nepřítel soustředěno v hlavním pásmu obrany. Bude tedy hlavní úspěch boje AS záviset na prudkém prolomení tohoto pásma a na zničení vojsk i bojové techniky nepřítele bránícího toto pásmo. Na dokonalejší zničení nepřítele bránícího taktickou hloubku obrany v krátkém čase, t. j. do příchodu operačních záloh nepřítele, bude záviset i další rozvinutí operace a celý její úspěch.

Při prolomení nepřátelské obrany vybudované v polních podmínkách, včas zaujaté, s dobře organizovanou palbou budou zpravidla v prvním sledu AS pěší divise, které budou mít úkol prolomit hlavní pásmo obrany. MD bude v tomto případě v druhém sledu AS připravena k zabezpečení narůstání tempa útoku a síly úderu z hloubky. Ke splnění tohoto úkolu bude zpravidla nasazována MD, když divise prvního sledu po prolomení postavení praporů prvního sledu a postavení plukovních záloh vnikne do palebných postavení hlavního uskupení nepřátelského dělostřelectva, čímž naruší hlavní kostru palebného systému. Bližším úkolem MD v tomto případě bude doprolomit hlavní pásmo

obranu nepřítele v těsné součinnosti s divisemi prvního sledu a energicky přejít k rozvíjení úspěchu na druhé pásmo obrany. Dalším úkolem bude ovládnutí druhého pásma obrany z chodu a tím i zajištění úspěchu útočného boje AS.

Při útoku na nepřítele, který spěšně přešel do obrany, bude MD zpravidla zasazena v prvním sledu AS s oběma pěšími divisemi sboru, aby byl nepřítel rozdrčen jedním mohutným úderem na široké frontě.

MD může být tedy v útočném boji AS buď v prvním nebo v druhém sledu AS, podle toho, v jakých podmínkách probíhá útočný boj. Na příklad při útoku na spěšně zaujatou obranu nepřítele na třetím pásmu obrany mohou být všechny tři divise v prvním sledu AS. MD může prolamovat obranu nepřítele v prvním sledu AS společně s jednou pěší divisí i v tom případě, když obrana nepřítele není příliš hluboká a když je třeba vzhledem na situaci vyvinout vysoké tempo útoku, abychom zabránili přicházejícím operačním zálohám zaujmout obranná pásma v hlouce. Je-li MD v prvním sledu AS, plní spolu s pěšími divisemi nebo též samostatně hlavní úkol a prolamuje obranu nepřítele za týchž podmínek a v téže šířce pásma jako PD.

MD zaujímající místo v druhém sledu útočného uskupení AS je určena k využití úspěchu divisi prvního sledu a k jeho rozvinutí na druhé pásmo obrany.

MD včleněná do sestavy AS zvyšuje údernou sílu AS, zabezpečuje mu vysokou manévrovací schopnost a dává možnost použít rozhodných forem manévru směřujícího k zničení živé síly a bojové techniky nepřítele.

MD se v rukou velitele AS stává rozhodným prostředkem využití úspěchu a zabezpečení prudkého spádu útočného boje v taktické hloubce nepřátelské obrany a jeho rozvinutí do operační hloubky. Tím se stává nejrozhodnějším prostředkem projevení vůle velitele sboru a jeho vlivu na průběh boje. MD má tedy rozhodující význam ve vedení soudobého útočného boje AS, což jen zdůrazňuje, aby jejímu mistrovskému ovládnutí v bojové činnosti vojsk byla věnována zvýšená pozornost.

2. Všeobecné úkoly MD v útočném boji AS

K správnému pochopení úkolů MD v útočném boji AS osvětlím a srovnám výhody a nevýhody pěší a mechanisované divise.

Pěší divise

Výhody: Má více pěchoty, jednoho z hlavních druhů vojsk. Pěchota je méně zranitelná vzhledem na své větší možnosti využívání terénu. Pěší divise prvního sledu armády na začátku útočné operace stávají se tak válcem, který drtí nepřítele v nejpevněji vybudované obraně a ničí jeho živou sílu bodákem a granátem v součinnosti s jinými druhy vojsk. Pěší divise jsou schopny překonávat i nejtěžší opevnění a působit i v nejtěžším terénu, v noční i denní době. V pěších divisích je dále možnost lépe organisovat součinnost, což je jedním z hlavních předpokladů úspěchu v boji.

Nevýhodou pěší divise je malé tempo útoku, které je přímo závislé na schopnosti postupu pěšáka, t. j. při průlomu hlavního pásma obrany asi 2 km za hodinu.

Mechanisovaná divise

Výhody: Vzhledem na značný počet tanků, motorisaci a mechanisaci je schopna vyvinout vysoké tempo útoku, má velkou údernou sílu a manévrovací schopnost a stává se klínem AS, který rozráží obrannou sestavu nepřítele a táhne za sebou pěší divise. Je výborným prostředkem rozvinutí úspěchu.

Nevýhody: Má mnoho bojové techniky, auta a transportéry pro dopravu pěchoty, čímž se stává zranitelnější a je více poutána ke komunikacím a vhodnému terénu pro své rozvinutí. Pro svou rychlost nemůže být součinnost mezi jednotkami a druhy vojsk vždy plně dodržena. Pro svou větší zranitelnost a menší počet živé síly není schopna samostatně prolamovat silně vybudovanou obranu nepřítele.

Vycházejíc ze základních vlastností tankových a mechanisovaných vojsk, výhod a nevýhod MD, může MD plnit v útočném boji AS tyto úkoly:

- doprolamuje hlavní pásmo obrany nepřítele v těsné součinnosti s divisemi prvního sledu,
 - rozvíjí úspěch průlomu a provede vzetí druhého pásma obrany z chodu s předstunutými oddíly (PO) pěších divisí prvního sledu,
 - vede boj s taktickými zálohami nepřítele a ničí je po částech,
 - rozšiřuje úspěch průlomu, obkličuje uskupení nepřítele v taktické hloubce v součinnosti se sousedy, ovládne důležité body (přechody přes řeky, křižovatky a p.) a drží je do příchodu hlavních sil AS,
 - zabezpečuje zasazení armádní rychlé skupiny (ARS) a ve spolupráci s ní vede boj s operačními zálohami nepřítele,
 - vede dravé a nepřetržité pronásledování, zmocňuje se komunikačních uzlů a přechodů přes vodní překážky, čímž usnadňuje postup pěším divisím, desorganizuje týly a systém velení nepřítele a nedopustí, aby odešel a zaujal nová obranná postavení v hloubce,
 - překonává ve spolupráci s ARS obranná pásma v operační hloubce z chodu,
 - účastní se ve spolupráci s ARS operačních obkličení uskupení nepřítele a ve spolupráci s pěšími divisemi mění je v taktické obkličení a má rozhodující úlohu při rozdrobení obkličovaného nepřítele a jeho zničení,
 - zajistí a udrží do příchodu hlavních sil AS dobytá postavení, komunikační uzly, předmostí a p. a je připravena odrazit protiúder nepřítele.
- Uvedené úkoly zpravidla plní MD postupně v průběhu útočného boje AS, po případě jen některé z nich podle dané situace.

3. Způsoby zasazení MD do průlomu v útočném boji AS

Na základě úkolů, které normálně mohou být dány v útočném boji AS ke splnění MD, vidíme, že základním úkolem bude doprolomení hlavního pásma obrany nebo-li prolomení postavení divisních záloh a ovládnutí postavení sborových záloh z chodu. Podle zkušeností z Veliké vlastenecké války, zasazovala se mechanisovaná vojska do boje tenkrát, když bylo prolomeno postavení bráněné prapory prvního sledu a když byla narušena souvislost systému palby obránce, to znamená, když divise prvního sledu vnikly do postavení hlavního uskupení nepřátelského dělostřelectva. Nasazovat mechanisovaná vojska dříve, než bude narušen palebný systém obrany nepřítele, znamená, vydávat je značným ztrátám a tím snížit jejich údernou sílu a tempo útoku v hloubce.

Všechny ztráty, které bude mít MD při svém zasazení, bude počítovat při rozvíjení boje v hloubce obrany, kdy se vzdálí od divisí prvního sledu a bude odkázána hlavně na své vlastní síly a prostředky.

Nasadit však MD opožděně, znamená snížit tempo útoku prvního sledu AS a tím ponechat nepříteli potřebný čas k soustředění jeho záloh a narůstání odporu v hloubce obrany nepřítele, čímž nebudeme moci dosáhnout rozhodných úspěchů útoku.

Protože pěší divise prvního sledu AS při průlomu normálně vybudované nepřátelské obrany v polních podmínkách při prolamování hlavního pásma obrany nemohou už zdolat postavení divisních záloh s narůstajícím tempem, je nutné k zabezpečení narůstání tempa útoku z hloubky nasadit MD. Zasazení MD v útočném boji AS se zpravidla uskutečňuje v prostoru mezi postavením plukovních záloh a postavením divisních záloh. I když tento způsob zasazení MD pokládám za obvyklý v normálních podmínkách boje, nelze jej brát za šablonu v každém případě bojové činnosti AS. Soudobý boj je uskutečňován v různých podmínkách, veden různými formami a AS dostává v něm různé úkoly k dosažení daného

cíle boje. Proto čas a místo zasazení MD bude třeba řešit v každém případě podle zvláštností probíhajícího boje a podmínek, v kterých probíhá po ujasnění určeného úkolu AS. Jestliže po prolomení postavení praporů prvního sledu divisi zálohy nepřítel nestáčí zaujmout v hloubce hlavního obranného pásma obranná postavení a teprve se přesunují, nesmí se velitel AS rozpakovat zasadit MD ihned s cílem drtit tyto zálohy v době jejich přesunu a nedat jim čas k zaujetí obranných postavení. Takovým rozhodnutím jen zvýší tempo útoku AS a zabezpečí úspěch boje.

Vzhledem na zranitelnost MD organisovanou dělostřeleckou palbou nepřítel a údery bojového letectva musí být zasazení MD provedeno s překvapením, plynule, rychle. Nesmí se připustit žádná zbytečná zdržení na cestě z vyčkávacího postavení na čáru zasazení a na čáru zasazení. MD se proto zpravidla zasazuje do průlomu z chodu, což je nejvýhodnější provést na styku divisi prvního sledu. Tento způsob dává možnost MD přesunout se na čáru zasazení středem bojového uskupení AS. Divise prvního sledu musí soustředit k její podpoře hlavní masu svých palebných a jiných prostředků a svými vnějšími křídly chránit boky zasazované MD v době pro ni nejchoulostivější, při průchodu bojovými sledy pěších divisi.

V jiném případě, když jedna z divisi prvního sledu je zdržována bojem s nepřátelskými divisními zálohami provádějícími protiútok a linie fronty mezi divisemi prvního sledu AS se značně láme, může dojít k roztržení fronty a vytvoření mezery. V takové situaci může být MD zasazena tak, aby využila mezery, která se vytvořila mezi divisemi prvního sledu, a tuto mezeru vyplnila. Její hlavní síly se však budou více přimykát k divisi, která má úspěch, a jednotky postupující v pásmu divise napadené budou mít jen úkol zajišťovací. I v tomto případě bude však MD zasazena z chodu a na rychlosti provedení vniknutí do průlomu bude v tomto údobí záviset i úspěch boje celého AS.

Zasadit MD z chodu je možno různými způsoby.

Jestliže divise prvního sledu postupují a nepřítel již svými jednotlivými součástmi zahajuje ústup, vejde MD do průlomu přímo z pochodových proudů, při čemž každý proud je zajištěn průzkumem všech druhů a silnými předsunutými oddíly, složenými z tanků, mechanisovaných jednotek zesílených dělostřelectvem a ženisty. MD projde prvními sledy bez jakéhokoli zastavení a zahájí pronásledování odcházejících součástí, aby je předešla na postavení divisních záloh. V tomto údobí je nejdůležitější, aby čelní jednotky MD po překročení bojového sledu pěších divisi svým prudkým a smělym postupem vpřed v součinnosti s předsunutými oddíly divisi vnesly paniku do řad nepřítel a využily ji pro další postup.

V jiném případě, kdy divise prvního sledu vedou prudký boj s nepřítelem, který ještě neprojevuje známky ústupu, bude MD při svém zasazení muset rozvinout svůj první sled, tankové a mechanisované prapory ve vzdálenosti 1 až 3 km od fronty (podle zvláštností terénu) a v bojové sestavě soustředěné na úzké frontě do 3 km překročí první sled pěchoty a vyrazí kupředu s celou svou bojovou sestavou. Zdržení na čáře rozvinutí nesmí však být delší než 30 až 60 minut. Větší zdržení by mohlo působit MD zbytečné ztráty od dělostřelectva a bitevního letectva. Zasazení MD bude proto nutné plánovat ve variantách.

Zasazení MD, provedené jakýmkoli způsobem, musí být velmi pečlivě a spolehlivě zabezpečeno, což bude hlavní starostí velitele a štábu AS. Je však třeba zdůraznit, že v armádní útočné operaci bude zasazení MD sborů prvního sledu koordinovat velitel armády. Aby bylo racionálně využito prostředků letecké a dělostřelecké podpory a aby byl zabezpečen jednotný mohutný úder celé sestavy armády, bude nejvýhodnější zasadit obě MD současně. To však nesmí být pokládáno za neměnné pravidlo, protože vývoj situace na frontě může být různý. Jestliže jeden ze sborů prvního sledu bude ve svém postupu zdržen a druhý bude mít úspěch, nesmí být promeškána výhodná doba pro zasazení MD toho sboru, jehož útok se úspěšně rozvíjí.

4. Plánování a příprava zasazení MD do boje v přípravném údobí

Vzhledem na důležitou úlohu, kterou má MD v útočném boji AS, a k zamezení zbytečných ztrát, hlavně v době soustředění, přesunu a zasazení, je třeba již v přípravném údobí útočného boje AS velmi pečlivě plánovat její činnost, dokonale organisovat její bojové a materiální zabezpečení a sladit její činnost s pěšími divisemi a druhy vojsk.

Příprava zasazení MD do průlomu v útočném boji AS zahrnuje:

- průzkum terénu, rozmístění nepřítele a vlastního vyčkávacího postavení,
- přípravu cest pro postup bojových jednotek a týlu MD a organizaci přesunu,
- sladění činnosti MD s činností pěších divisí v pásmu činnosti, ve kterém je zasazována,
- organizaci velení a spojení,
- organizaci bojového a materiálního zabezpečení přesunu na čáru zasazení.

K provedení všech opatření pro zasazení MD do průlomu je nutno dát veliteli MD nejméně tři dny času.

a) Příprava vyčkávacího postavení

Příprava vyčkávacího postavení bude v podstatě záležet

- ve výběru vyčkávacího postavení, před nímž bude předcházet pečlivý průzkum terénu a rozmístění nepřítele,
- v ženíjní úpravě a
- v bojovém zabezpečení MD v tomto postavení.

Výběr vyčkávacího postavení musí se dít s hlediska bojové činnosti AS, který do zahájení útoku bude zpravidla uskupen do obrany, t. j., že MD bude v druhém sledu rozmístěna v prostoru na druhém pásmu obrany, t. j. v hloubce asi 12 až 15 km.

MD bude tedy ve vyčkávacím postavení, které normálně zaujímají tanková a mechanisovaná vojska 2 až 3 dny před zahájením útoku. V tomto postavení bude MD připravena k obranné činnosti, aby při nenadálém útoku nepřítele protiútoky srazila nepřítele, který pronikl, nebo zaujala druhé pásmo obrany, bude provádět velitelské a speciální průzkumy a součinnostní dohovory.

Vyčkávací postavení má být voleno tak, aby skýtalo dostatek přirozených skrytů a krytů a mělo dostatek vody pro bojová vozidla a denní potřebu divise. Kromě toho má mít vyčkávací postavení dostatek komunikací pro příchod i východ MD. Jeho vzdálenost od předního kraje k začátku útoku bude 8 až 12 km.

K vlastnímu zabezpečení bude provádět MD řadu ženíjních úprav svého vyčkávacího postavení. Budou to především:

- vyhloubení úzkých ochranných zákopů pro skrytí živé síly při leteckém útoku,
- okopy pro skrytí tanků, bojových vozidel, aut a materiálu,
- přezkoušení prostoru na přítomnost min a jeho odminování a odmoření, jestliže byl prostor předtím obsazen nepřítelem,
- pečlivé maskování vozidel, materiálu a pohybu,
- stavba a úprava komunikací a pochodových os k zabezpečení pohybu ve vyčkávacím postavení a výjezdů z něho na cesty, po nichž divise pojedje na čáru zasazení,
- úprava velitelských stanovišť a pozorovatelů,
- ženíjní úprava bojového zajištění vyčkávacího prostoru,
- ženíjní zabezpečení zásobování vodou.

Při organizaci bojového zabezpečení MD ve vyčkávacím postavení bude hlavní důraz kladen

- na organizaci protiletecké obrany,
- na organizaci a provedení protitankové obrany a protichemické ochrany.

V protiletecké obraně budou řešeny hlavně otázky:

- hlásné služby,
- ochrany palebným systémem protiletadlových zbraní a bojovou činností stíhacího letectva,

- palebného systému pěchotních zbraní,
- opatření na ochranu vojsk (zmenšení účinnosti náletu a likvidaci následků) a protipožární opatření.

Vzhledem na ráz soudobého boje bude pro MD nejdůležitější pečlivá organizace protiletecké obrany, při čemž budou do zahájení útoku uplatňovány hlavně hlásná služba, která zabezpečí vojskům včas provést příslušná opatření k protiletecké obraně vojsk. Dále to bude maskování, které při přísné maskovací kázni bude nejdůležitějším činitelem k zajištění MD. Všichni velitelé a mužstvo musí si být vědomi poučky, že dokud nebude vyčkávací postavení prozrazeno, bude MD zabezpečena proti útokům nepřátelského letectva, a dokud nebude MD prozrazena, nebude ani uváděn v činnost palebný systém speciálních protiletadlových prostředků a palebný systém pěchotních zbraní. Spolu s protiletadlovými prostředky musí být v plné pohotovosti i prostředky protipožární ochrany, zvláště při rozmístění MD v lesích. Nejlepším prostředkem ochrany bojových vozidel, zbraní a materiálu ve vyčkávacím postavení jsou dobře zamaskované okopy, v kterých jsou umístěny. V těchto okopech jsou vozidla chráněna proti poškození od střepin leteckých pum a zamezuje se šíření požáru z jednoho vozidla na druhé; k uhašení požáru nebo hořlaviny je třeba mít v okopech písek nebo kyprou zeminu k zasypávání zápalných látek. Mezi jednotkami umístovanými v lesích je třeba zachovávat neobsazené prostory a zařídit pohotovostní a hlídkovací službu.

Zajištění MD ve vyčkávacím postavení proti tankům v podstatě provádí divise prvního sledu. MD provádí zajištění jenom rozmístěním protitankových jednotek a prostředků na komunikačních směrech vedoucích do vyčkávacího postavení směrem od čáry dotyku.

Protichemická ochrana vojsk MD bude záležet hlavně

- v chemickém průzkumu prováděném v těsné součinnosti s hlásnou službou,
- v pohotovosti individuálních ochranných prostředků,
- v zabezpečení hromadné ochrany v součinnosti s ženijním vojskem a
- v pohotovosti odmořovacích prostředků.

b) Příprava cest a pochodových os k zabezpečení východu na čáru zasazení a příprava regulace pohybu

K maximálnímu zkrácení doby potřebné k přesunu MD z vyčkávacího postavení na čáru zasazení je třeba velmi pečlivě připravit tento přesun. Příprava přesunu MD z vyčkávacího postavení na čáru zasazení bude záležet mimo jiné

- ve výběru a ženijní úpravě cest,
- v přípravě a plánování přesunu.

K zabezpečení rychlého přesunu z vyčkávacího postavení na čáru zasazení je pro MD třeba nejméně dvou průběžných cest. Jestliže je komunikační síť dostatečně hustá, terén výhodný a můžeme vybrat tři cesty, zkrátí se tím délka proudů MD a urychlí východ MD na čáru zasazení. Cesty vybíráme tak, aby byl na ně snadný východ z vyčkávacího postavení, neprobíhaly místy pro MD příliš zranitelnými (soutěsky, nesnadné sejítí s cest do terénu), aby bylo s ních možné snadné zaujetí bojové sestavy na čáře rozvinutí a aby od předního kraje navazovaly na možné cesty na území obsazené nepřítelem. Cesty se upraví a odminují až k přednímu kraji a plánuje se jejich odminování a úprava na nepřátelském území až po čáru zasazení. Za tím účelem určí sbor ženijní jednotky, které tento úkol budou plnit jak v přípravném údobí, tak i za útoku.

Počet cest potřebných k zasazení MD musí být především volen podle sestavy, v jaké MD pojede do průlomu.

Ženijní úprava cest bude vyžadovat

- provedení ženijního a chemického průzkumu vybraných cest (zjištění průběhu trasy, sjízdnosti a únosnosti cest a objektů na nich, možnosti objížděk),
- odminování a úpravu cest (zpevnění vozovky, obnovení rozrušených úseků cest), úpravu příčných cest a p.,
- zesílení objektů na cestách pro přesun tanků,

- přípravy materiálu pro rychlou obnovu mostů a jeho rozmístění v jejich blízkosti pro případ jejich rozrušení činností nepřátelského letectva,
- přípravy jednotek a materiálu a ženijních strojů k rychlému odminování a úpravě cest od předního okraje nepřítele až na čáru zasazení.

O úpravu cest bude pečovat sbor, který k tomu určí zvláštní ženijní jednotky s materiálem a stroji a bude tyto práce řídit.

K zabezpečení pohybu MD terénem, který je do zahájení útoku v držení nepřítele, bude muset ženijní náčelník sboru mít ve svých rukou zálohy ženijních sil i materiálu.

K zabezpečení přesunu MD na čáru zasazení musí být už v přípravném období dobře zaplánovaná regulace pohybu štábem AS. K zabezpečení pohybu MD v hloubce obrany nepřítele od čáry zasazení organisuje štáb MD regulační a uvolňovací oddíl, který se skládá

- z ženistů určených k očištění a úpravě cesty,
- z regulačních orgánů pro vytyčování cest a regulaci pohybu,
- z motocyklistů, motorisované pěchoty nebo obrněných aut pro zajištění.

Pohyb bude řízen tím, že

- budou včas prozkoumány a vytyčeny pochodové cesty, vyhlédnuty a vytyčeny cesty k obejití překážek,
- nebude dovoleno křížení pochodových proudů,
- budou učiněna opatření k udržení pořádku a pochodové kázně v pochodových proudech a
- bude zabezpečeno nerušené tvoření pochodových proudů.

K zmenšení počtu regulačních orgánů pro řízení pohybu se doporučuje co nejvíce používat značek a ukazatelů cest. Regulační a uvolňovací oddíl pracuje pod ochranou průzkumných oddílů a pohybuje se mezi průzkumným oddílem a čelní pochodovou záští-tou 1 až 2 km za průzkumem.

c) Organisace součinnosti

V přípravném období sladí velitel sboru při organisaci součinnosti v terénu činnost divisi mezi sebou a druhy vojsk na základě svého zámyslu útočného boje k dosažení stanoveného cíle boje.

Jaké otázky budou řešeny velitelem AS při organisaci součinnosti MD s divisemi prvního sledu a druhy vojsk? Budou to především otázky spojené se zabezpečením

- MD ve vyčkávacím postavení,
- přesunu MD z vyčkávacího postavení na čáru zasazení,
- zasazení MD a
- boje MD v hloubce.

Velitel AS ve svém rozhodnutí a v bojovém rozkaze pro útok určí:

- jaké místo zaujímá MD v uskupení vojsk AS pro útok (zdali v 1. nebo v 2. sledu),
- vyčkávací postavení, které se jí vyhrazuje do zahájení útoku,
- kdy a na jaké čáře plánuje zasadit MD do průlomu,
- po jakých cestách se má MD na tuto čáru přesunout,
- jakými silami a prostředky bude zesílena v době zasazení,
- kdo a čím ji bude podporovat při zasazení nebo zabezpečovat její východ na čáru zasazení,
- způsob a rozsah materiálně technického zabezpečení MD.

Na základě těchto údajů bude velitel MD organisovat součinnost v době soustředění ve vyčkávacím postavení především

- s protiletadlovým dělostřelectvem, které chrání MD, k sladění činnosti protiletadlového dělostřelectva s vlastními aktivními a pasivními prostředky,
- s ženijním vojskem, co se týká úpravy vyčkávacího postavení, jeho maskování, příjezdů a výjezdů z něho,

- s divisemi I. sledu, které v dotyku s nepřítelem zabezpečují MD nerušenou přípravu, které dodají vyčerpávající zprávy o terénu po přední kraj a provádějí průzkum obrany nepřítele,
- se zpravodajským oddělením štábu AS, které opatří veliteli MD potřebné údaje o druhém pásmu obrany a zálohách nepřítele, hlavně tankových.

K zabezpečení přesunu MD z vyčkávacího postavení na čáru zasazení bude třeba při organisaci součinnosti propracovat tyto otázky:

se ženijním náčelníkem AS

- odminování a úpravu cest pro výjezd z vyčkávacího postavení až na čáru zasazení a jejich uzavření po dobu průjezdu MD,
- odminování a úpravu cest pro zaujetí útočné sestavy z čáry rozvinutí až na čáru sesednutí pro případ, že MD bude k útoku rozvíňovat hlavní síly divise;

s velitelem dělostřelectva

- zabezpečení ochrany přesunu MD proti úderům nepřátelského letectva a zamezení leteckého průzkumu,
- zabezpečení příchodu posilových prostředků a určení místa a času jejich příchodu;

s představitelem letectva

- zabezpečení ochrany přesunu stíhacím letectvem,
- zabezpečení zpráv o situaci záloh nepřítele a činnosti vojsk nepřítele v taktické hloubce obrany,
- zabezpečení součinnosti s MD;

s divisemi prvního sledu

- průchod MD svým bojovým uskupením,
- zajištění východiště (čáry zasazení),
- zajištění boků v době přesunu;

s chemickým náčelníkem AS

- chemického průzkumu a případného odmoření cest určených pro přesun po přední okraj,
- způsob ochrany MD dýmem při přesunu proti vzdušnému pozorování a mířenému bombardování.

K zabezpečení zasazení MD do průlomu budou se při organisaci součinnosti v přípravném údobí projednávat tyto otázky:

s veliteli pěších divisí prvního sledu

- zabezpečení průchodu bojové sestavy MD prvním sledem pěších divisí,
- bojového zabezpečení zasazení MD divisemi prvního sledu (průzkumem, palebně, ochranou boků);

s velitelem dělostřelectva AS

- ochrany MD protiletadlovým dělostřelectvem proti úderům letectva,
- kdy končí úloha a kde se opět připojí k MD dělostřelectvo, které se zúčastnilo dělostřelecké přípravy u jiné vyšší jednotky,
- zabezpečení dělostřelecké podpory umlčením dělostřelectva a minometů nepřítele, samočinných zbraní, protitankových prostředků a živé síly, umlčením opěrných bodů, které by překážely postupu, a ochrany boků proti útokům v době zasazení s upřesněním těchto úkolů v průběhu boje přímo před zasazením,
- upřesnění otázek, kde, odkud a čím bude dělostřelectvo podporovat zasazení MD,
- určení doprovodného dělostřelectva;

s ženijním náčelníkem AS

- jak a jakými prostředky ženijní vojsko zajistí průchod MD bojovým sledem, cesty a jejich odminování, odminování východiště nebo průchod minovými poli opuštěnými nepřítelem,
- zesílení MD ženijními jednotkami a jakými, kde a kdy se dostaví;

s představitelem letectva

- jakými prostředky a kdy bude zabezpečena ochrana zasazení MD a její podpora;
- s chemickým náčelníkem AS
- provedení chemického průzkumu v prostoru zasazení MD, vytvoření a vytyčení průchodů v zamořeném terénu,
- oslepení nepřátelských pozorovatelů, které mají velmi dobrý výhled do prostoru zasazení, a oslepení důležitých palebných postavení,
- ochrana boků MD při zasazení vytvořením bočních dýmových clon na křídlech zasazení.

K zabezpečení boje v hloubce bude musit velitel MD při organisování součinnosti v přípravném údobí sladit tyto otázky:

s veliteli pěších divisí

- jak a čím budou PD využívat úspěchu MD,
- součinnosti MD s předsunutými oddíly pěších divisí při rozvinutí úspěchu,
- spolupráce MD s pěšími divisemi při odrážení protiútoků,
- zabezpečení boků a týlu MD pěšími divisemi,
- spolupráce MD s předsunutými oddíly pěších divisí při rozvinutí úspěchu v hloubce nepřátelské obrany,
- spolupráce MD s pěšími divisemi při ovládnutí pásma sborových záloh z chodu,
- způsob odevzdání skupin nepřítele nebo opěrných bodů obkličovaných jednotkami MD pěším divisím a uvolnění jednotek MD;

s velitelem dělostřelectva

- způsob podpory boje MD dělostřelectvem,
- ochranu MD protiletadlovými prostředky při rozvinutí útoku nebo průchodu soutěsek a p.,
- zabezpečení udržení dobytého terénu,
- zabezpečení shromáždění tanků a přeskupení,
- signály součinnosti, oslepení pozorovatelů,
- dýmové clony do boků;

s náčelníkem ženijního vojska

- ženijní zabezpečení boje MD v hloubce, zejména zdolávání vodních toků z chodu,
- zabezpečení dobytého terénu a účast v boji s tanky nepřítele;

s představitelem letectva

- způsob podpory MD při doprolovení hlavního pásma obrany a rozvinutí úspěchu a způsoby boje letectva se zálohami nepřítele,
- způsob podpory MD letectvem při boji o ovládnutí druhého pásma obrany bombardovacím a bitevním letectvem,
- způsob ochrany MD v hloubce stíhacím letectvem proti úderům letectva nepřítele,
- způsob podpory MD při odrážení nepřátelských útoků,
- signály součinnosti;

s chemickým náčelníkem AS

- jakým způsobem bude zabezpečena podpora chemickými prostředky sboru při provádění protichemické ochrany u MD,

- způsob zabezpečení ovládnutí 2. pásma obrany z chodu a přechodu přes vodní toky a přes soutěsky dýmem a osleповání nepřátelských pozorovatelů,
 - způsob ochrany boků MD dýmem při rozvinutí úspěchu,
 - zabezpečení udržení dobytého terénu nebo boků MD plamenometnými prostředky.
- Zásadně organisuje velitel AS součinnost v přípravném údobí tak, aby bylo veliteli a štábu MD jasné, s kým v jednotlivých údobích boje bude MD společně pracovat, kdo ji bude podporovat a komu má pomáhat. Na základě toho sladí další činnost a upřesní, jak se tato spolupráce bude provádět, jakými silami a prostředky, kdy a z čí iniciativy nebo ve prospěch koho. Je důležité ujasnit si a zpracovat tyto otázky již v přípravném údobí, protože v průběhu boje a v době od přijetí rozkazu velitele AS k vyrazení MD z vyčkávacího postavení do jejího příjezdu na čáru rozvinutí (zasazení) bude jen velmi omezený čas, v kterém bude možné provést jen upřesnění uvedených otázek.

d) Organizace velení a spojení

Bojový úkol dostává velitel MD osobně od velitele AS. Po přijetí úkolu, jeho ujasnění a pečlivém studiu situace nepřátelské, vlastní, terénu a času vydá velitel MD předběžné rozhodnutí a společně s veliteli pluků a posilových prostředků veliteli (náčelníky) druhů vojsk a štábem provádí velitelský průzkum.

Cílem velitelského průzkumu je

- upřesnit v terénu rozmístění nepřátelských a vlastních jednotek,
- prostudovat terén v pásmu činnosti,
- určit vyčkávací postavení a rozmístění jednotek v něm,
- určit druh ženijních prací pro přípravu vyčkávacího postavení, pro úpravu cest potřebných k jeho zaujetí a k vyrazení z vyčkávacího postavení až po čáru rozvinutí,
- určit způsob organizace součinnosti s jinými druhy vojsk v rámci sboru,
- určit opatření k bojovému zajištění.

Po dokončení velitelského průzkumu vydá velitel MD v terénu rozhodnutí, v kterém určí

- zámysl příští činnosti, sestavu MD,
- bližší a další úkoly pluků,
- čáru zasazení a na kterých čarách má být MD připravena k rozvinutí do bojové sestavy, popřípadě i čáru sesednutí,
- pochodové osy a směry pohybu,
- úkoly dělostřelectva, minometů a letectva,
- opatření pro bojové a materiálně technické zabezpečení,
- svoje stanoviště a stanoviště štábu divise a osu jeho přemístění.

Po vydání rozhodnutí velitele MD štáb divise plní tyto úkoly:

- získává zprávy o nepříteli od štábu sboru,
- sestavuje tankovou mapu prostoru příští činnosti MD,
- zpracovává plán příprav jednotek a součástí MD k zasazení do průlomu.

Štáb MD organisuje spojení uvnitř MD hlavně ve vyčkávacím postavení, kde bude použito jen linkových a pohyblivých pojítek, při čemž budou provedena přísná opatření k utajení. Plánuje dále spojení pro vedení boje po zasazení MD do průlomu a přemístění velitelských stanovišť.

e) Organizace bojového a materiálního zabezpečení

Bojové a materiální zabezpečení vojsk ve všech údobích jejich bojové činnosti je věc velitelů a štábů všech stupňů. Každé opominutí v tomto směru může vést k nežádoucím ztrátám živé síly a bojové techniky a tím může zavinit i nesplnění daného úkolu. Proto mu musí být věnována zvýšená pozornost. Na základě rozhodnutí velitele AS plánuje a organisuje bojové zabezpečení štáb sboru. Zasazení MD je nejchoulostivější moment v útočném boji AS. Proto musí být zabezpečení její činnosti věnována zvýšená pozornost štábu, který již v přípravném údobí provádí řadu opatření.

K bojovému zabezpečení činnosti MD musí štáb sboru předvídat¹

- provedení leteckého průzkumu pro potřebu MD,
- protitankovou obranu zasazení MD,
- ochranu MD protiletadlovými prostředky sboru v době příprav při zasazení do průlomu a při činnosti v hloubce obrany nepřítele,
- ochranu zasazení MD do průlomu dýmem,
- ženijní zabezpečení zasazení MD do průlomu,
- opatření k bojovému zajištění komunikací vyhrazených MD k jejímu zasazení.

Materiální zabezpečení bude v přípravném období záležet v nashromáždění zásob všech druhů, v opravě bojových vozidel a materiálu, v odsunu raněných a nemocných osob a v odsunu nepotřebného materiálu.

5. Zasazení MD do průlomu

Zasazení MD do průlomu v útočném boji AS bude záležet v řešení těchto otázek:

- přijetí rozhodnutí velitele AS k zasazení MD do průlomu,
- zaujetí bojové sestavy MD k zasazení do průlomu,
- bojové zabezpečení zasazení MD do průlomu,
- organizace součinnosti a zabezpečení velení,
- materiálně technické zabezpečení.

a) Přijetí rozhodnutí velitele AS k zasazení MD do průlomu

Jedním z nejdůležitějších momentů v útočném boji AS bude pro velitele AS přijetí rozhodnutí pro zasazení MD do průlomu. Velitel MD bude až do přijetí rozhodnutí k zasazení MD u velitele AS na jeho pozorovatelně, kde bude přímo sledovat průběh boje.

Při určování bojové sestavy musí velitel MD vycházet především z úkolu sboru, ze situace nepřítele a z jeho možností, ze situace vlastních vojsk a z jejich možností, z terénu, hlavně z komunikačních možností.

Štáb velitele AS i velitele MD v tomto období boje, hlavně v období, kdy dozrává situace k zabezpečení narůstání tempa útoku AS zasazením MD, musí být připraveny dát svým velitelům všechny podklady pro přijetí rozhodnutí. Velitelé vzhledem k tomu, že přímo sledují boj svých jednotek, budou velmi dobře obeznámeni s taktickou situací. Štáby vzhledem na situaci u sousedů musí být připraveny přesnými rozpočty vyvodit a zdůvodnit možnosti vlastní i nepřítele. Náčelník štábu AS, jako hlavní organizátor provedení rozhodnutí velitele a zabezpečení provedení tohoto rozhodnutí, musí v každém období boje hodnotit situaci s hlediska svého velitele i představeného velitele a štábu a musí především předvídat průběh událostí, což mu jedině zabezpečí, aby nezůstal za vývojem boje.

Nejdůležitější povinností štábu velitele MD i štábu sboru bude udržovat MD v přísné bojové pohotovosti od zahájení útoku, aby na krátký rozkaz, obvykle jen na signál nebo heslo, na základě připravených plánů uvedl MD do pohybu a přivedl ji v nejkratší době na čáru zasazení. Štáby MD a AS budou už provádět všechna opatření k uvolnění silnic a uvádět v život všechna plánovaná opatření k zabezpečení zasazení MD. Půjde hlavně o to, zkrátit co nejméně dobu mezi přijetím rozhodnutí velitele AS k zasazení MD a provedením tohoto rozhodnutí.

Velitel AS nemůže přijmout rozhodnutí k zasazení MD předčasně, dokud k tomu ještě situace nedozrála, ale jakmile rozhodnutí přijme, bude v zájmu celého průběhu boje, aby

¹ Na str. 44 je uveden příklad obsahu opatření k zabezpečení zasazení MD do průlomu, která plánuje a provádí štáb AS v jedné z možných situací. Podle zvláštnosti situace může být prováděno ještě mnoho dalších opatření kromě těch, která jsou v příkladu uvedena. K provedení těchto opatření rozpracovávají se podrobnější plány. Mohou být zpracovány různým způsobem, graficky nebo písemně. Jednotlivé druhy vojsk zpracovávají své plány zabezpečení zasazení MD. Je velmi důležité, aby ve všech grafických i písemných plánech bylo jasně vyznačeno: vyčkávací postavení MD čára zasazení a cesty na čáru zasazení; místa rozmístění orgánů velení do pluků v době zasazení MD; a signály součinnosti.

Další obsah plánu bude záviset na odbornosti (dělostřelecký, ženijní, spojovací atd.).

Schvaluji.
Velitel 1. AS
5. července 1952

PŘÍKLAD – NENÍ ŠABLONOU!

TAJNĚ

OBSAH
opatření k zabezpečení zasazení 1. MD do průlomu
Mapa 75 000

Přid. č.	Druh opatření	Úkol	Kdo splní
1	2	3	4
1	Organisace bojového zabezpečení: a) Průzkum b) PTO c) PLO d) PCHO e) Zabezpečení pohybu, přeskupení a rozvíjení	— organisovat průzkum činnosti záloh nepřítelů se zvláštním zřetelům na křídlo a věnovat zvláštní pozornost na pohyb tanků z prostoru — organisovat pozorování bojiště v pásmu útoku 1. AS po čáře — organisovat PTO pravého křídla na čáře k zabezpečení východu a rozvinutí 1. MD, — organisovat manévry PT záloh a POZ a připravit cesty pro jejich rychlé přesuny, — organisovat protiletectvou ochranu 1. MD ve vyčkávacím postavení, za přesunu a na čáře zasazení, — organisovat manévry PL prostředků k splnění uložených úkolů, — organisovat zadymování 1. MD v době přesunu a na čáře zasazení, — sestavit pokyny pro přeskupení vojsk, uvolnění pochodových os vyhrazených pro přesun 1. MD a její rozvinutí, — organisovat regulační službu	náčelník zprav. oddělení 1. AS náčelník štábu 1. AS a velitel dělostřelectva 1. AS ženijní náčelník 1. AS náčelník oper. oddělení štábu 1. AS a pomocník velitele dělostřelectva pro PLO náčelník operačního oddělení, chemický náčelník pomocník náčelníka operačního oddělení a ženijní náčelník 1. AS
2	Organisace velení	— sestavení rozhodnutí velitele 1. AS a zabezpečení jeho proniknutí, — organisace součinnosti mezi vyššími jednotkami a druhy vojsk k zabezpečení zasazení 1. MD, — vybudování a organisace VP v rajoně a dále v rajoně — vydání pokynů o rozmístění velitelských stanovišť divisí a pluků v době zasazování 1. MD	štáb 1. AS poslední náč. oper. oddělení a náčelník spojení
3	Kontrola splnění rozhodnutí velitele	— prověrka času proniknutí rozhodnutí velitele 1. AS k vykonatelnosti, — kontrola organisace součinnosti mezi štáby a druhy vojsk k provedení zasazení 1. MD, — kontrola organisace PLO a PTO, — kontrola včasného soustředění posilových prostředků a 1. MD, — kontrola včasného rozvinutí a zabezpečení činnosti těchto jednotek, — kontrola včasného přesunu a rozvinutí 1. MD k zasazení, — kontrola včasného rozvinutí dělostřelectva k zabezpečení zasazení 1. MD, — kontrola činnosti 1. MD při zasazení a činnosti pěších divisí	provádí štáb 1. AS podle pokynů náčelníka štábu

(Viz pozn. ¹ na str. 43 dole).

Náčelník štábu 1. AS

Náčelník oper. oddělení štábu 1. AS

provedení nastalo co nejdříve, protože opoždění znamená zpomalení tempa, ponechání času nepříteli, aby se vzpamatoval, a tím ztrátu vhodné příležitosti k poražení nepřítele.

Velitel sboru musí vycházet z těchto hlavních rozpočtových údajů:

- jak daleko je MD od divisi prvního sledu,
- jakého času je třeba k překonání této vzdálenosti vzhledem na pochodové možnosti MD a na situaci, při čemž bere v úvahu čas potřebný k předání jeho rozhodnutí,
- kam nebo jak daleko postoupí divise prvního sledu za dobu, kdy se MD bude přesunovat, bereme-li v úvahu normální tempo útoku pěších divisi 2 km za hodinu.

Příklad jednoho z možných průběhů zasazení MD do průlomu je uveden v připojeném schematickém náčrtu.

Z této kalkulace mu vyjde doba, kdy musí přijmout rozhodnutí k zasazení MD, chce-li, aby překročila první sledy pěších divisi na určené čáře.

Jestliže velitel AS přijme rozhodnutí pro zasazení MD do průlomu dříve, než uzrálá situace, přijde MD na čáru rozvinutí (zasazení) dříve, než může být zasazena; v tom případě bude nutné ji tam zadržet a letectvo a dělostřelectvo nepřítele může jí způsobit značné ztráty.

Je-li rozhodnutí přijato později, mohou být divise prvního sledu před postavením divisních záloh již zastaveny a po příchodu MD bude těžší znovu zvedat jednotky I. sledu a nepříteli bude dán čas k zlepšení obrany.

MD potřebuje k svému zasazení určitý prostor. K východu na čáru zasazení je třeba aspoň dvou komunikací, což je pásmo o šířce 3 až 4 km. Aby jednotky jedoucí po těchto komunikacích byly chráněny před kulometnou palbou, je třeba toto pásmo rozšířit na obě strany o 1,5 až 2 km, takže dostaneme šířku prostoru potřebného pro zasazení MD 6 až 8 km. Tento prostor musí zajistit AS divisemi prvního sledu.

Velitel AS přijímající rozhodnutí pro zasazení MD do průlomu určuje

- bližší a další úkol MD, směr útoku nebo útočné pásmo (jestliže útočí v prvním sledu),
- čáru jejího zasazení a dobu pohotovosti k zasazení do boje,
- síly a prostředky zabezpečující zasazení MD a její boj,
- cesty pro příjezd na čáru zasazení.

Jakmile dostane velitel MD rozkaz k zasazení, vydá svému štábu krátký signál „Vpřed!“ a rozkaz k zasazení a odebere se na svou pozorovatelnu, kde do příchodu jednotek organizuje součinnost. Štáb provede přesun posilových jednotek podle připraveného plánu a jeho zabezpečení. V tomto období bude třeba vrcholného vypětí velitele a štábu.

b) Zaujetí bojové sestavy MD k zasazení do průlomu a provedení zasazení

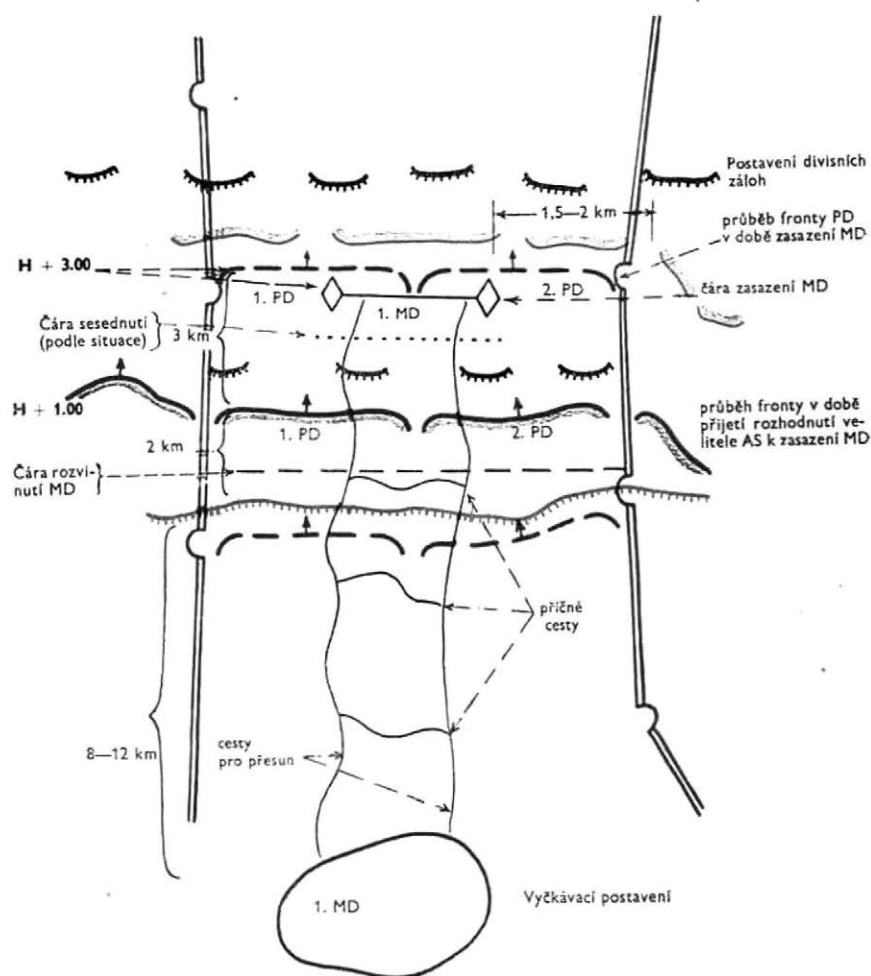
Na podkladě správného zhodnocení situace a vzhledem k danému úkolu mohou být tyto varianty bojové sestavy MD při zasazení do průlomu:

- s mechanisovanými pluky v prvním a tankosamohybným plukem v druhém sledu,
- s jedním mechanisovaným a s tankosamohybným plukem v prvním a s jedním mechanisovaným plukem v druhém sledu,
- ve výjimečných případech se všemi třemi pluky v prvním sledu s vyčleněním silné zálohy.

Tankosamohybný pluk bude veden vždy na směr hlavního úderu.

Ve všech těchto případech musí umístění druhého sledu, zálohy, dělostřelectva (hlavně protitankového) a jiných prostředků v bojové sestavě MD při jejím zasazení do průlomu odpovídat zámyslu velitele AS k vedení boje a situaci. Jestliže na příklad bude hrozit protiútok tanků nepřítele do pravého boku, bude protitanková záloha vedena v pravém pochodovém proudu a na levém se bude pohybovat druhý sled, tankosamohybný pluk. Protitankové prostředky v tomto případě jsou připraveny utvořit mocnou protitankovou palebnou překážku proti útočícím tankům nepřítele a umožnit tak tankosamohybnému pluku manévr k rozvíjení úspěchu nebo do boku a týlu nepřítele provádějícího protiútok k jeho zničení.

SCHEMATICKÝ NÁČRT PRŮBĚHU ZASAZENÍ MD DO PRŮLOMU

Náčrt 2.

V případě naznačeném v náčrtu je MD zasazována z čáry, na kterou pěší divise vyjdou v době $H + 3.00$. Střední vzdálenost z výzkavacího postavení na čáru zasazení je 15 km. MD ji překoná za **1 hod. 30 minut**. Na rozvinutí prvního sledu MD je třeba počítat z dobou **30 minut**. Celková doba potřebná k vyjití MD na čáru zasazení od okamžiku vydání rozkazu k vyrazení z výzkavacího postavení **bude tudíž 2 hodiny**.

Rozkaz k vyrazení musí být vydán v $H + 1$. (Tento příklad není šablonou!)

Bude však vyžadovat značné ztráty času provádět změny v bojové sestavě v době zahájení přesunu MD z vyčkávacího postavení.

Velitel MD musí proto pečlivě zhodnotit situaci, hlavně terén a jeho zvláštnosti a možnosti nepřítele (jeho záloh), již v přípravném údobí a vycházejí ze zámyslu velitele AS tvoří bojovou sestavu MD. Menší změny v bojové sestavě MD, bude-li jich třeba, provede během přesunu. K zabezpečení provedení těchto změn je třeba připravit již v přípravném údobí několik příčných cest spojujících hlavní cesty přesunu.

Způsoby zaujetí bojové sestavy a provedení zasazení do průlomu

Východ MD z vyčkávacího postavení na čáru zasazení bude probíhat různým způsobem podle toho, v jaké bojové sestavě bude vcházet MD do průlomu.

Zásadní požadavky pro zasazení MD do průlomu a pro vytvoření bojové sestavy jsou:

- dát možnost z chodu (bez rozvinování hlavních sil) překonat jednotlivá ohniska odporu a prolamovat obranné postavení spěšně zaujaté nepřítelem,
- dát možnost rychlému vejít do střetného boje s přicházejícími zálohami nepřítele před jejich rozvinutím a tím zabezpečit úspěch střetného boje,
- dát možnost pružnému manévrování k obejití silných opěrných bodů nepřítele, stojících v cestě při rozvinutí úspěchu.

Pro splnění těchto požadavků vyhovuje nejlépe způsob zasazení MD přímo v pochodových proudech.

Tento způsob jí umožňuje vejít do průlomu přímo z vyčkávacího postavení bez zastávky. Při zasazení do průlomu má MD obvykle tuto sestavu:

- průzkumné orgány,
- regulační a uvolňovací oddíly,
- předsunuté oddíly,
- sledy hlavních sil,
- sledy týlu pluků a divisní týlové součásti,
- týlová zajištění.

Při zasazení MD do průlomu se posilové prostředky rozdělují plukům vyjímajíc raketo-metné oddíly. Přímé zasazení MD se provádí takto:

Předsunutý oddíl MD postupuje před hlavními silami MD a po dosažení prvních sledů pěších divisí postupuje přímo za pěchotou (tempo 2 km za hodinu, zatím co hlavní síly ještě postupují tempem asi 12 km) a nevchází do boje, dokud pěší divise nedosáhnou určené čáry, nebo když pro dřívější zahájení boje nedostane velitel předsunutého oddílu rozkaz od velitel MD vyplývající ze zvláštnosti situace. Když divise prvního sledu vyjdou na určenou čáru a nepřátelský odpor již přestal být souvislý nebo když se u nepřítele začíná projevovat desorganisovanost, předsunutý oddíl předbíhá pěchotu, o čemž dá signál veliteli MD, a energickým a prudkým postupem vpřed proniká na postavení divisních záloh a tím uvolňuje cestu hlavním silám, aby mohly projít průlomem v proudech bez rozvinování. K splnění tohoto úkolu je třeba, aby měl dostatečnou průraznost, proto se obvykle skládá ze zesíleného tankového praporu, neboť je nežádoucí ztratit v tomto údobí boje čas upoutáním předsunutého oddílu do boje s ustupujícími částmi nepřítele. Hlavním předpokladem úspěchu MD bude uchovat hlavní síly pro boj o druhé pásmo obrany a s taktickými zálohami nepřítele. Velitel AS bude proto zasazovat MD v takových podmínkách, aby mohlo být použito uvedeného způsobu zasazení, a k vytvoření těchto podmínek usměrní boj divisí prvního sledu.

Jiného způsobu provedení zasazení MD budeme nuceni použít v tom případě, když nepřítel sice zvolna, ale organisovaně ustupuje a klade divisím prvního sledu úporný odpor, takže ztrácí tempo útoku.

V tomto případě už nebude možné vejít do průlomu v proudech, neboť to by MD způsobilo zbytečné ztráty, ale bude třeba částečně rozvinout první sled MD k zabezpečení doprolomení postavení divisních záloh. V tomto případě podle situace a podmínek terénu bude mít MD sestavu s dvěma mechanisovanými pluky v prvním a s tankosamohybným

plukem v druhém sledu. Mohou však být podle situace i jiné kombinace s tankosamohybným plukem v prvním sledu. Šířka rozvinutí MD bude v takovém případě asi 2 až 3 km, počítáme-li, že budou v prvním sledu čtyři mechanisované prapory, z nichž každý se rozvine na šířce 500 až 700 m.

Pluky prvního sledu však v každém případě rozvinou mechanisované a tankové prapory a motorisovaný prapor a samohybný oddíl bude postupovat v druhém sledu.

Z vyčkávacího postavení bude se MD přesunovat ve 2 až 3 proudech. Protože však bude MD muset vejít do průlomu s rozvinutým prvním sledem, bude třeba určit místo mezi vyčkávacím postavením a čarou zasazení, kde provede rozvinutí a přejde z pochodové sestavy do bojové. Toto místo se nazývá čarou rozvinutí MD, která bývá naznačována v prostoru původního předního okraje.

Provedení rozvinutí musí být organisováno a připraveno již v přípravném údobí tak, aby zdržení MD na této čáře bylo co nejmenší, a proto musí být provedeno během 30 až 60 minut, jinak utrpí MD od dělostřelectva, minometů a letectva nepřítele zbytečné ztráty.

Podle situace a podmínek terénu může si velitel MD mezi čarou zasazení a čarou rozvinutí určit ještě čáru sesednutí, na které pěchota opouští auta (bojová vozidla), která odjíždějí do shromaždišť, kde jsou v pohotovosti následovat za pěchotou.

Tu je třeba poznamenat, že pěchota na pancéřovaných terénních vozidlech je chráněna proti kulometné palbě nepřítele. Není však chráněna proti ručním granátům, které mohou být do vozidel vhozeny z nejmenší vzdálenosti nepřátelskou pěchotou. Bude proto nutné, aby pěchota, která narazí na nepřítele bránícího se v zákopech, seskočila ve vzdálenosti dohozu ručních granátů s vozidel a pod ochranou tanků přímé podpory zničila bodákem a granátem nepřátelský odpor. Pancéřovaná pásová vozidla zatím vyčkávají na pěchotu za nejbližší terénní vlnou a po zničení nepřítele na signál pěchoty vyrážejí vpřed. Pěchota opět nasedne a pokračuje v útoku. Tohoto způsobu bojové činnosti nemohou použít prapory motorisované, neboť nákladní auta jsou zranitelná jak dělostřeleckou, tak i kulometnou palbou nepřítele."

Pochodová sestava MD pro přesun z vyčkávacího postavení na čáru rozvinutí bude přímo závislá na předpokládané sestavě, kterou chceme zaujmout při zasazení MD do průlomu. Podle tohoto předpokladu tvoříme pochodové proudy tak, aby dávaly možnost zaujmout bojovou sestavu na čáře rozvinutí v nejkratším čase.

K oběma uvedeným způsobům provedení zasazení MD do průlomu budeme klást ještě jeden důležitý požadavek, totiž, aby průchod MD průlomem byl co nejkratší. Z toho vyplývá nutnost postupovat v několika proudech, což je však omezeno šířkou průlomu a komunikacemi, nebo co nejvíce nahustit bojovou sestavu, hlavně zkrácením pochodových proudů. Protože ve většině případů bude MD procházet průlomem po dvou komunikacích, bude třeba bojovou sestavu zkrátit tím, že jednotlivá auta a bojová vozidla zkrátí vzdálenost mezi sebou na 20 m a hlavně všechna pásová vozidla sjedou s komunikací do terénu a na komunikacích se budou pohybovat jen kolová vozidla. Tímto způsobem vytvoříme kromě dvou proudů na komunikacích ještě souběžné proudy v terénu a zkrátíme hloubku MD na 10 až 15 km, což při tempu průchodu průlomem (postup v terénu 6 až 8 km znamená, že MD projde průlomem asi během 2 hodin.

Je jasné, že tento způsob průchodu průlomem bude znamenat velké nahuštění vojsk, což bude nejcitlivějším místem v bojové sestavě AS, a proto musí být bojovému zabezpečení zasazení MD věnována zvláštní pozornost. Přitom však je třeba si uvědomit, že čím rychleji projdeme průlomem, tím výhodněji pro další rozvinutí boje a tím více zkracujeme dobu, která znamená vrcholné vypětí velitelů, štábů, sil a prostředků v útočném boji AS, hlavně pro organisaci bojového zabezpečení a zranitelnost bojové sestavy AS.

c) Bojové zabezpečení zasazení MD do průlomu

Z předcházejícího výkladu je jasná důležitost momentu, kdy velitel AS zasazuje svůj druhý sled — mechanisovanou divisi, pro celý další vývoj útočného boje AS a v předešlém bodě byla osvětlena zranitelnost bojové sestavy AS v době průchodu MD průlomem.

Nepřítel bude sám činit všemožná opatření, aby znemožnil zasazení MD. Budou to především hromadné údery jeho letectva a dělostřelectva a protiútoky tanků v době zasazení a těsně po zasazení MD. Kdyby se nepříteli podařilo znemožnit zasazení MD, bude tím ohrožen i úspěch armádní operace.

Jasně z toho také vyplývá, že se téměř všechny síly a prostředky AS musí zúčastnit zabezpečení MD v době jejího zasazení, a největší starostí velitele AS jako hlavního organizátora boje a štábu AS jako orgánu, který zabezpečuje provedení jeho rozhodnutí, bude sladit činnost všech vojsk k spolehlivému zabezpečení zasazení MD do průlomu.

Zasazení MD se zabezpečuje divisemi prvního sledu, veškerým dělostřelectvem AS, armádní dělostřeleckou skupinou, protiletadlovými prostředky sboru (posilovými i armádními) chránícími vojska sboru, veškerým letectvem podporujícím AS, ženijním a chemickým vojskem a chemickými prostředky divisí prvního sledu a organizací spolehlivého a stálého spojení.

Zabezpečení zasazení MD

Úspěšné zasazení MD do průlomu se zabezpečuje

- pečlivou přípravou zasazení do průlomu a sladěním činnosti MD s pěšími divisemi uskutečňujícími průlom,
- skrytým soustředěním, zastíráním všech přípravných prací a neočekávaným zahájením činnosti,
- spolehlivým chráněním stíhacím letectvem a protiletadlovými prostředky,
- přesně organisovanou součinností s pěšími divisemi,
- umlčením odporu nepřítel v hloubce obrany a zdržováním příchodu jeho záloh činností letectva,
- nepřetržitým velením MD v průběhu činnosti a dokonalým jejím spojením s podpůrným bojovým letectvem a s pěšími divisemi,
- zabezpečením všech čar, kterých dosáhly pěší divise prvního sledu.

Velitel AS je povinen při zasazení MD do průlomu zabezpečit její průchod pásmem průlomu.

Proto musí

- rozvíjet útok na obchvat a do týlu vzniklých boků, aby byla rozšířena fronta průlomu,
- umlčet palbou dělostřelectva a minometů ohniska obrany na bocích průlomu,
- organisovat palebné a za příznivého větru dýmové zarámování boků průlomu,
- umlčet palbou dalekonosného dělostřelectva odpor nepřítel v hloubce vzniklého průlomu,
- zdržet příchod nepřátelských záloh palbou dalekonosného dělostřelectva a činností letectva,
- opravit hned za útočícími pěšími jednotkami poškozené cesty a mosty a zřídit pomocné cesty pro vyšší jednotky zasazené do průlomu,
- uvolnit stanovené cesty a pochodové osy od dělostřeleckých jednotek a dopravních prostředků,
- zabezpečit MD průchod bojovými sestavami prvního sledu,
- zabezpečit pohyb týlu mechanisované divise vpřed.

Zabezpečení zasazení MD provádějí:

Divise prvního sledu

Největší úlohu při zabezpečení zasazení MD do průlomu budou mít pěší divise prvního sledu. Budou plnit nejvíce a nejdůležitějších úkolů při zabezpečení MD a mezi nimi a MD bude také prováděna nejtěsnější součinnost, protože na úspěchu pěších divisí prvního sledu bude největší měrou záviset úspěšné provedení zasazení MD a úspěch MD bude v rozhodné míře mít vliv na splnění úkolů pěších divisí a celého AS. Tyto okolnosti jsou také podkladem pro její těsnou spolupráci a plný zájem na vzájemném zabezpečení.

Úlohou divísi prvního sledu pro zabezpečení zasazení MD do průlomu bude

- prolomit nejpevněji vybudované a bráněné pásmo obrany, narušit souvislost palebného systému nepřítele a zmocnit se čáry zasazení,
- zmocnit se pozorovatelem a míst obsazených nepřítelem ležících v bocích průlomu, z nichž by mohl řídit pozorovanou nebo přímou dělostřeleckou palbu proti MD,
- nezadržitelným postupem vpřed celou bojovou sestavou zabránit nepříteli zastavit se a organisovat souvislý odpor,
- pečlivě, nepřetržitě a do hloubky vést průzkum obranné sestavy nepřítele, odhalit jeho protitankové prostředky, tanky, opěrné body a zátarasy všech druhů, které by mohly ohrozit úspěšný útok MD,
- organisovanou palbou všech svých prostředků umlčet živou sílu nepřítele před čarou zasazení,
- spolehlivě chránit boky procházející MD před protiútoky nepřátelských tanků a pěchoty,
- propouštět MD svou bojovou sestavou uvolněním cest a prostorů, kudy prochází MD,
- chránit prostory zasazení svými protiletadlovými prostředky,
- informovat velitele a štáb MD o situaci nepřítele, vlastních vojsk a terénu.

Dělostřelectvo

K zabezpečení zasazení MD do průlomu plní dělostřelectvo na úseku zasazení tyto úkoly:

- umlčuje živou sílu a palebné prostředky nepřítele, hlavně protitankové prostředky, tanky a zálohy krátkým, ale mohutným palebným přepadem dělostřelectva v prostoru před čarou zasazení,
- chrání MD na cestě na čáru rozvinutí a v prostoru zasazení proti úderům letectva nepřítele,
- chrání boky MD při zasazení a při rozvinutí útoku proti protiútokům a bočním palbám nepřítele,
- vede boj se zálohami nepřítele a zdrží jejich rozvinutí až do skončení průchodu MD průlomem,
- vede boj s nepřátelským dělostřelectvem,
- zabezpečuje rychlé rozvinutí boje z čáry zasazení palebným doprovodem,
- zesiluje MD dělostřelectvem pro boj v hloubce.

Letectvo

- provádí stíhací ochranu MD při východu na čáru zasazení a při průchodu vytvořeným průlomem,
- provádí nepřetržitý průzkum bojiště a postupových cest MD a sleduje zálohy nepřítele, směřující k prostoru průlomu,
- bitevním doprovodem ničí odpory před čarou zasazení, podporuje MD při jejich zdolání a zajišťuje boky MD, aby tak zabezpečilo rychlý průchod průlomem,
- svými údery podporuje doprolomení hlavního pásma obrany,
- zabezpečuje rozvinutí útoku MD do hloubky údery na odpory, které jsou na směrech postupu, a proti zálohám na bocích MD.

Ženíjní vojsko

- odminuje, upraví a vytyčí ihned za bojovými sledy divísi prvního sledu cesty pro průjezd MD až na čáru zasazení,
- odminováním vychodiště zabezpečí zaujetí útočné sestavy a postup MD sestavou bojových sledů pěších divísi,
- provádí ženíjní průzkum a podporuje vyrazení a útok divise v hloubce.

Chemické vojsko

- chemickým průzkumem a odmořováním cest přímo za bojovými sledy divisí zabezpečí bezpečný východ MD na čáru zasazení,
- odmořováním průchodů ve východišti (čáry rozvinutí) zabezpečí zaujetí bojové sestavy,
- zabezpečí průchod MD zamořeným prostorem,
- zabezpečí rozvinutí MD a vejít do průlomu přikrytím boků dýmem,
- chrání přesun a průchod soutěskami dýmem.

Závěrem je třeba uvést, že čím lépe bude zabezpečeno zasazení MD a vejde-li do průlomu beze ztrát a v plné síle, tím více bude usnadněn další boj divisí prvního sledu i druhů vojsk. Bude také zajištěno zvyšování tempa útoku, na čemž bude přímo závislý i celkový úspěch útočného boje AS.

d) Organizace součinnosti

Po vydání rozkazu velitele AS k zasazení do průlomu odebere se velitel MD na svou pozorovatelnu, odkud může nejlépe pozorovat zasazení MD. Na základě součinnosti organizované velitelem AS v přípravném údobí a upřesnění při přijetí rozhodnutí velitele AS upřesní velitel MD otázku součinnosti s veliteli (náčelníky) druhů vojsk a s veliteli pěších divisí do příchodu MD. Protože čas k upřesnění otázek součinnosti bude velmi krátký, bude se součinnost organizovat jen velmi stručně řešením zásadních otázek, které nebyly projednány v přípravném údobí nebo které vyplývají z bojové situace. V této krátké době budou velitelem MD upřesňovány tyto otázky:

s pěšími divisemi prvního sledu

- přesný průběh fronty a situace nepřitele, jeho činnost, uskupení, rozmístění tanků, protitankových prostředků, záloh, opěrných bodů a zátarasů všech druhů,
- provedení opatření k uvolnění cest a propuštění MD přes bojovou sestavu divisí prvního sledu,
- upřesnění čáry zasazení,
- upřesnění jednotek a druhů vojsk, kterými a jak budou podporovat MD při zasazení,
- kdy a kde budou převzaty jednotky od pěších divisí, které podle rozhodnutí velitele AS zesilují MD, a kde a kdy se budou hlásit jejich velitelé u velitele MD a způsob jejich začlenění do bojové sestavy MD,
- jak a čím budou pěší divise využívat úspěchu MD a upřesnění součinnosti s předsumutými oddíly pěších divisí,
- signál, na který zahajuje MD zasazení do boje,
- otázku velení a jakou pomoc poskytne pěší divise mechanisované divisi s hlediska materiálního zabezpečení (převzetí zásob, využití zdravotnických zařízení a p.);

s velitelem dělostřelectva sboru

- kdy, kde a jaké dělostřelecké jednotky přicházejí zesílit MD při jejím zasazení a jejich začlenění do bojové sestavy,
- upřesnění čáry zasazení,
- dobu zahájení palebného přepadu a způsob provedení podpory,
- doplnění signálů součinnosti;

s představitelem letectva

- upřesnění čáry zasazení,
- dobu zahájení průchodu prvním sledem,
- přezkoušení a upřesnění organizace součinnosti velitelem sboru;

s ženijním náčelníkem sboru

- upřesnění čáry zasazení, její příprava ženijními jednotkami, východ na ni a rozvinutí MD,
- upřesnění průchodů v minových polích a jiných zátarasech;

s chemickým náčelníkem sboru

- upřesnění čáry zasazení,
- upřesnění nepřátelských pozorovatelů, které mají být oslepeny,
- upřesnění průchodů v zamořených pásmech,
- upřesnění zřízení bočních dýmových clon k ochraně zasazení MD.

Při organizaci součinnosti v tomto údobí je třeba si znovu uvědomit, že základní podmínkou úspěchu v útočném boji AS je těsná součinnost všech jednotek a druhů vojsk, které se v daném boji účastní. Čím těžší a složitější situace, tím pečlivěji musí být velitelem AS organizována součinnost. Součinnost při zasazení MD do průlomu se organizuje ve prospěch MD, to znamená, že činnost všech druhů vojsk a divísi prvního sledu musí být usměrněna k zabezpečení zasazení MD.

e) Zabezpečení velení

Aby zvláště jasně vynikla důležitost pečlivé organizace velení k zabezpečení zasazení MD do průlomu, uvedu zásadní podmínky úspěšného velení. Jsou to:

- nepřetržitě získávat a vyhodnocovat zprávy o nepříteli a o sýzdnosti terénu,
- včas se rozhodovat,
- určit síly, prostředky a čas potřebný k provedení rozhodnutí,
- dát jednotkám úkoly odpovídající jejich silám a prostředkům,
- uspořádat nepřetržitou součinnost tankových a mechanisovaných jednotek s jednotkami ostatních druhů vojsk, plnicími společný úkol,
- kontrolovat činnost jednotek a stále je řídit v boji,
- zabezpečit nepřetržité spojení,
- zabezpečit dodávání zpráv nadřízeným i podřízeným velitelům, jakož i sousedům.

Na velení u tankových a mechanisovaných jednotek má vliv jejich pohyblivost. Proto se musí činnost velitelů a štábů tankových a mechanisovaných jednotek vyznačovat rychlostí, iniciativou a rozhodností.

Základem velení je rozhodnutí velitele AS, včasné dodání tohoto rozhodnutí vykonavatelům a bezpodmínečné jeho uskutečnění. Je největší chybou nerozhodnout se nebo rozhodnout se pozdě.

Velitel MD v době zasazení MD velí ze své pozorovatelny, odkud ovládne zrakem čáru zasazení.

Základním prostředkem velení bude radio. Používá se ho však do vejíti MD do průlomu jen k signalisaci a plný provoz může zahájit až se zasazením MD.

Náčelník štábu MD je s ostatními důstojníky štábu a s pojítky na VS, odkud řídí a reguluje přesun MD na čáru zasazení.

K pozorování bojiště zřizuje štáb technickou pozorovatelnu, které velí důstojník štábu. Jeho pomocníci jsou: důstojník tankové technické služby, 2 až 3 pozorovatelé a spojky. Udrží spojení se štábem a se skupinou pro opravy a odsuny radiem nebo znamením, po případě linkovými pojítky.

K zabezpečení velení v době zasazení MD do průlomu je důležité, aby se orgány velení v tuto dobu nepřemísťovaly. Bude to především velitel a štáb sboru, velitelé a štáby pěších divísi a také velitelé a štáby pěších a dělostřeleckých pluků, které působí v pásmu zasazení MD. Nejkritičtější dobou bude doba asi jednu hodinu před zasazením a dvě hodiny po zasazení MD. Aby v tuto dobu mohla být hladce prováděna všechna opatření k zabezpečení zasazení MD, je nezbytně nutné, aby byly všechny orgány velení dosažitelné, a proto musí být jejich přemístění již v přípravném údobí přísně sladěno.

f) Materiálně technické zabezpečení

K zabezpečení boje stanoví velitel MD ve svém rozhodnutí

- základní směr přesunu a odsunu,
- prostory a lhůty rozvinutí nebo pořadí přesunu týlových orgánů, útvarů a útavů,

- normy spotřeby munice, APH, potřebné zásoby k zahájení operace a pořadí přísunu,
- zvláštní opatření k bojovému zajištění týlu.

Náčelník štábu MD musí znát týlovou situaci a stupeň zabezpečení útvarů a součástí MD.

Velitelé (náčelníci) druhů vojsk a služeb, náčelník týlu a zástupce velitele MD pro technické věci řídí speciální týlové součásti a služby podle rozhodnutí a pokynů velitele MD. Jsou povinny sladit s náčelníkem týlu všechna základní nařízení a jimi navržená opatření k materiálnímu zabezpečení rozhodnutí velitele MD.

MD v druhém sledu AS nemá samostatný týlový prostor.

Útvary a ústavy týlu MD a pluků jsou v době příprav útočného boje rozmístěny ve vyčkávacím postavení.

V týlovém prostoru divisi prvního sledu přidělují se jí přísunové cesty a prostory pro rozmístění týlových útvarů a ústavů.

Při zahájení útoku musí mít všechny bojové vozy a dopravní prostředky jednotek úplnou dotaci všech vezených zásob.

Vysoká pohyblivost MD a nerovnoměrnost spotřeby materiálních prostředků vyžadují s hlediska sboru zabezpečení možnosti manévru týlovými prostředky, což je možné uskutečnit i odevzdáním zásob od pěších divisí, využitím jejich zdravotnických prostředků, změnou směrů a způsobů přísunu a odsunu, centralisovaným řízením týlových sledů útvarů MD.

S vyražením MD z vyčkávacího postavení na čáru zasazení přesune se první sled týlu, t. j. dílenská a vyprošťovací skupina (dílny, traktory, vyprošťovací tanky a zdravotnická auta) na čáru rozvinutí MD i s plukovními prostředky a podle situace zřídí plukovní a divisi obvyklé a shromaždiště porouchaných vozidel. Místa k jejich umístění se předem prozkoumají.

Shromaždiště porouchaných vozidel se určují na osách spojení, zásobování a oprav.

Dílenská služba v bojové činnosti MD má výjimečný význam v soudobém boji. Musí pracovat tak, aby zabezpečovala opravy bojových vozidel přímo na bojišti a v krátké době, neboť jen tak se zabezpečí jejich delší životnost. Je třeba si uvědomit, že tanky MD po pětidenní až šestidenní bojové činnosti by byly bez pečlivého technického ošetřování prakticky vyřazeny z bojové činnosti. Dílenská služba musí proto pracovat nepřetržitě. I v tomto oboru můžeme čerpat z velkých zkušeností Sovětské armády ve Veliké vlastenecké válce, kde technické ošetřování bojových vozidel prováděné nepřetržitě, přímo na bojišti, zabezpečilo jejich dlouhodobou činnost a velké prodloužení jejich životnosti bez generálních oprav. Musí být proto podstatou naší práce a výchovy vojáků a důstojníků, vést je k uvědomělému šetření majetku našeho lidu a k zvyšování jeho upotřebitelnosti pečlivým ošetřováním.

Závěr

Po rozebrání otázek spojených se zasazením MD do průlomu v rámci útočného boje AS možno učinit tyto závěry:

1. Mechanisovaná vojska se vyznačují vysokou taktickou i operační pohyblivostí, velkou údernou silou, palebnou mohutností a vysokou manévrovací schopností. Tyto vlastnosti zabezpečují AS majícímu ve své sestavě MD vysoké tempo útoku, dosažení rozhodujících úspěchů v útoku a zvětšují hloubku úderu a v součinnosti s ARS přerůstání taktického úspěchu v operační.

2. Základní vlastnost MD — vysoká pohyblivost zabezpečuje AS ve vševojskovém boji provedení překvapujícího úderu, včasné narůstání síly úderu z hloubky a rozvinutí úspěchu na nejcitlivějších směrech pro nepřítele.

3. Vzhledem na ráz soudobého vševojskového boje bude zasazení MD do průlomu v útočném boji AS jen tenkrát úspěšné, budeme-li pečlivě organisovat bojové zabezpečení zasazení MD, zvláště protitankovou a protiletdeckou obranu, protichemickou ochranu, ochranu boků a nepřetržitý průzkum.

4. Úspěchu v soudobém vševojskovém boji AS však může být dosaženo jen v těsné součinnosti všech vyšších jednotek a druhů vojsk, jejichž činnost v údobí zasazení MD do průlomu musí být plně usměrněna ve prospěch MD. Zásadou musí být — čím bezpečněji, bez ztrát a v plné síle projde MD průlomem, tím úspěšnější bude další postup divisi prvního sledu, tím snadnější bude plnění dalších úkolů všech druhů vojsk působících v sestavě AS a tím pronikavější bude úspěch AS v útočném boji.

5. Provést všechna opatření spojená se zasazením MD do průlomu je možné jen při spolehlivém a nepřetržitém velení vojskům a při pečlivě promyšleném a organisovaném materiálně technickém zabezpečení.

Z učiněných závěrů vyplývá pro všechny velitele, důstojníky a generály naší armády: dokonale si osvojit zásady bojového použití naší nové jednotky, mechanisované divise a její bojové možnosti, mistrovsky ovládnout způsoby jejího vedení v boji a naučit se používat ji k dosažení rozhodujícího vítězství v boji.

Prameny: Polní řád čs. branné moci.

Bojový řád obrněných, tankových a mechanisovaných jednotek Rudé armády, díl I a II.

Bojový řád tankového a mechanisovaného vojska, díl III, překlad.

Příručka takticko-technických dat.

Směrnice pro použití mechanisované divise v sestavě AS.

Zápisy z přednášek na sovětské Vorošilovově vojenské akademii.

Theoretická část rozpravy s. ministra národní obrany o „Použití a zasazení ARS“.

